

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI UCZELNIANEGO SYSTEMU
DOSKONALENIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE
OPOLSKIM W ROKU AKADEMICKIM 2022/2023**

I. Wprowadzenie

W sprawozdaniu z funkcjonowania Uczelnianego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia w roku akademickim 2022/2023 przedstawiono działania projakościowe realizowane w poszczególnych obszarach zarządzania jakością kształcenia. Sprawozdanie z realizacji zadań w obszarze doskonalenia jakości kształcenia zostało przygotowane przez przewodniczącą Uczelnianej Komisji ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia dr Elżbietę Szymańską – Czaplak, prof. UO. (załącznik nr 1). Sprawozdanie z realizacji podejmowanych działań w roku akademickim 2022/2023 w obszarze oceny jakości kształcenia opracowała przewodnicząca Uczelnianej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia, dr hab. Iwona Dąbrowska-Jabłońska, prof. UO (załącznik nr 2). Sprawozdania zostały opracowane na podstawie wydziałowych sprawozdań oraz jednostek ogólnouczelnianych prowadzących działalność dydaktyczną.

W roku akademickim 2022/2022 Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia realizował zadania sformułowane w strategii Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia przyjętej na lata 2021-2024. Zadania do wykonania w roku akademickim 2022/2023 wynikały z opracowanego na ten rok planu operacyjnego. Zadania były realizowane przez Uczelnianą Komisję ds. Doskonalenia jakości Kształcenia oraz Uczelnianą Komisję ds. Oceny jakości Kształcenia, które działały w następującym składzie:

Uczelniana Komisja ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia	Uczelniana Komisja ds. Oceny Jakości Kształcenia
Dr Elżbieta SZYMAŃSKA-CZAPLAK, prof. UO - Wydział Filologiczny, przewodnicząca Komisji; Dr hab. Dawid SIODŁAK, prof. UO - Wydział Chemii; Dr Bartosz CHORKOWY - Wydział Ekonomiczny; Dr hab. n.med. Jacek JÓŹWIAK, prof. UO - Wydział Lekarski; Dr Zbigniew BONIKOWSKI - Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki; Dr hab. Adam DROSIK, prof. UO - Wydział Nauk o Polityce i Komunikacji Społecznej; Dr Dorota MASŁOWIEC - Wydział Nauk o Zdrowiu; Dr hab. Irena MUDRECKA, prof. UO – Wydział Nauk Społecznych; Dr hab. Paweł SOBCZYK, prof. UO - Wydział Prawa i Administracji;	Dr hab. Iwona DĄBROWSKA JABŁOŃSKA, prof. UO - Wydział Nauk Społecznych, przewodnicząca Komisji; Dr hab. Anna POLIWODA, prof. UO Wydział Chemii; Dr inż. hab. Dominika MALCHAR-MICHALSKA, prof. UO - Wydział Ekonomiczny. Przedstawiciel UO w projekcie Forthem; Dr hab. Katarzyna MOLEK-KOZAKOWSKA, prof. UO - Wydział Filologiczny; Dr hab. n.med. Katarzyna STĘPLEWSKA, prof. UO - Wydział Lekarski; Dr Grzegorz Engel - Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki; Dr Bartosz MAZIARZ - Wydział Nauk o Polityce i Komunikacji Społecznej;

<p>Dr Anna KOCOREK - Wydział Przyrodniczo-Techniczny; Dr hab. Bartosz POSACKI, prof. UO - Wydział Sztuki; Ks. dr hab. Mateusz POCZNY, prof. UO - Wydział Teologiczny; Mgr Katarzyna KRUPA - Studium Języków Obcych; Mgr Mariusz PAJAK - Studium Wychowania Fizycznego i Sportu; Dr inż. Józef HUREK - Pełnomocnik Rektora ds. rekrutacji; Franciszek POSACKI - Przedstawiciel Samorządu Studenckiego.</p>	<p>Dr Elżbieta SZLENK-CZYCZERSKA- Wydział Nauk o Zdrowiu; Dr hab. Joanna RYSZKA prof. UO - Wydział Prawa i Administracji; Dr hab. Daniel JANECKI, prof. UO - Wydział Przyrodniczo-Techniczny; Prof. dr hab. Edward SYTY- Wydział Sztuki Ks. prof. dr hab. Andrzej ANDERWALD - Wydział Teologiczny; Mgr Katarzyna PIĘTOS - Studium Języków Obcych; Mgr Marta ZDZUJ - Studium Wychowania Fizycznego i Sportu; Dominika STRZELCZYK - Przedstawiciel Samorządu Studenckiego.</p>
---	---

II. Realizacja zadań z planu operacyjnego na rok akademicki 2022/2023

1. ANKIETYZACJA

1.1. Zrealizowano dwie edycje badań ankietowych dotyczące oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów. Ocena dotyczyła zajęć odbytych w semestrze zimowym i w semestrze letnim roku akademickiego 2022/2023. Badania ankietowe prowadzone były w formie elektronicznej w systemie USOSweb. W badaniu zostało objętych łącznie:

- za semestr zimowy 2022/2023 1098 osób – w tym 887 nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uniwersytecie Opolskim oraz 211 współpracowników lub pracowników nieetatowych.

- za semestr letni 2022/2023 1060 osób – w tym 897 nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uniwersytecie Opolskim oraz 163 współpracowników lub pracowników nieetatowych.

Średnia ocena dla Uniwersytetu Opolskiego dla całego roku akademickiego 2022/2023 wyniosła 4,59. W porównaniu z rokiem akademickim 2021/2022 średnia ocena wzrosła o 0.03 Raport i zbiorcze zestawienia wyników badań ankietowych za semestr zimowy i letni otrzymali na nośniku elektronicznym Rektor, Prorektor ds. kształcenia i studentów, Przewodnicząca Uczelnianej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia, Dyrektor BJK, Dziekani wydziałów oraz Kierownicy jednostek ogólnouczelnianych, prowadzących działalność dydaktyczną.

W raporcie przedstawiono w formie tabelarycznej i graficznej:

a) Liczbowe zestawienie nauczycieli akademickich objętych badaniami ankietowymi z podziałem na Wydziały.

b) Zestawienie zbiorcze ogólnych ocen średnich nauczycieli akademickich dla Wydziałów Uniwersytetu Opolskiego w semestrze letnim wraz z wykresem – jest to średnia ocena dla Uniwersytetu Opolskiego w semestrze zimowym 2022/2023.

c) Zestawienie zbiorcze ogólnych średnich ocen nauczycieli akademickich według Instytutów Uniwersytetu Opolskiego z podziałem na zajmowane stanowiska oraz liczbę nauczycieli akademickich wraz z wykresem.

d) Liczbowe zestawienie nieetatowych pracowników/nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne w Uniwersytecie Opolskim w semestrze zimowym 2022/2023.

e) Statystyczna ocena realizacji zajęć dydaktycznych prowadzonych przez nauczycieli akademickich w semestrze zimowym 2022/2023 – tabela wraz z wykresami.

f) Zestawienie ocen średnich nauczycieli akademickich dla Wydziałów Uniwersytetu Opolskiego w latach akademickich 2020/2021, 2021/2022 oraz w semestrze zimowym 2022/2023 wraz z wykresem liniowym.

Szczegółowe zasady przeprowadzania badań zawarte są w Regulaminie oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów oraz ogólnouczelnianej procedurze SDJK-O-U8.

W roku akademickim 2022/2023 Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia w porozumieniu z Samorządem Studenckim przeprowadziła aktualizację kwestionariusza ankiety oraz uwzględniając uwagi nauczycieli akademickich opracowała nowy regulamin oceny nauczycieli akademickich, który obowiązuje od 01 grudnia 2023 zgodnie z **Zarządzeniem nr 92/2023 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 1 grudnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu organizacji i przeprowadzania badań ankietowych dotyczących oceny nauczycieli akademickich dokonywanych przez studentów Uniwersytetu Opolskiego**

1.2. Kolejne badanie ankietowe związane było z realizacją procedury SDJK-O-U9. Badanie dotyczyło oceny jakości kształcenia dokonywanej przez nauczycieli akademickich. Badanie prowadzone jest raz w danym roku akademickim. Ocenie podlega: - baza dydaktyczna, warunki lokalowe, - sposób organizacji zajęć dydaktycznych, - dostęp do zasobów bibliotecznych, - możliwość rozwoju naukowego i dydaktycznego, - współpraca z administracją ogólnouczelnianą. Ogólne statystyczne zestawienia wyników badań za rok akademicki 2022/2023 przekazywane zostały na nośniku elektronicznym Rektorowi, Prorektorowi ds. kształcenia i studentów, Dyrektorowi Biura Jakości Kształcenia, Przewodniczącemu Uczelnianej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia. Szczegółowe statystyczne zestawienia wyników badań ankietowych zamieszczane są na dysk.uni.opole.pl i udostępniane Dziekanom wydziałów oraz Kierownikom jednostek ogólnouczelnianych prowadzących działalność dydaktyczną. Pozostali pracownicy funkcyjni (Dyrektor Instytutu, Kierownik Katedry; Zakładu i inni) mogą zapoznać się z wynikami ankietyzacji podległych im pracowników bezpośrednio u Dziekana wydziału.

1.3. Zgodnie z procedurą SDJK-O-U16 w okresie kwiecień -maj 2023 r. przeprowadzone zostało badanie ankietowe dotyczące oceny funkcjonowania wybranych jednostek administracyjnych uczelni. Ocena została dokonana przez studentów UO poprzez system USOSweb. Z przeprowadzonych badań sporządzony raport, w miesiącu wrześniu przekazany został kierownikom ocenianych jednostek administracyjnych.

2. AKTUALIZACJA PROCEDUR

W roku akademickim 2022/2023 rozpoczęto prace na aktualizacją Księgi Jakości Kształcenia UO. Między innymi rozpoczęto proces konsultacji z członkami Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Samorządem Studenckim w sprawie aktualizacji uczelnianych procedur jakości kształcenia. Prace miały na celu dostosowania treści procedur jakości kształcenia do ukazujących się w roku akademickim 2022/2023 aktów prawnych wewnętrznych i zewnętrznych oraz stanowiska interpretacyjnego PKA. Między innymi zaktualizowano:

- 2.1. Procedurę tworzenia oraz modyfikowania kierunków studiów - SDJK-O-U02;
- 2.2. Procedurę weryfikacji osiągania zakładanych efektów uczenia się oraz oceniania studentów i słuchaczy studiów podyplomowych – SDJK-O-U5;
- 2.3. Procedurę procesu dyplomowania – SDJK -O-U10;
- 2.4. Procedurę odbywania i dokumentowania praktyk studenckich – SDJK-O-U11;
- 2.5. Procedurę hospitacji zajęć dydaktycznych - SDJK-O-U12.

3. TWORZENIE I MODYFIKOWANIE PROGRAMÓW STUDIÓW; BIP

W roku akademickim 2022/2023 dokonano technicznej weryfikacji 13 projektów programów studiów oraz 4 programów studiów podyplomowych. Dokonano również weryfikacji 27 zmian w programach studiów obowiązujących od roku akademickiego 2023/2024. Ponadto wykonano prace związane z przygotowaniem dokumentacji dotyczącej programów studiów, które zostały przekazane do umieszczenia na stronie bip.uni.opole.pl. Między innymi nadzorowano przygotowanie dokumentacji dotyczącej programów studiów przez Koordynatorów studiów oraz technicznej weryfikacji wszystkich programów studiów pod kątem ich poprawności - dotyczy to około 90 programów studiów już funkcjonujących (I i II stopnia, studia jednolite magisterskie) oraz 13 nowych kierunków studiów i 4 kierunków studiów podyplomowych realizowanych w Uniwersytecie Opolskim. Techniczna weryfikacja polegała na:

- sprawdzeniu, czy programy studiów zawierają wszystkie informacje zgodnie z uchwałą Senatu w tej sprawie;

- sprawdzeniu podstawowych informacji o kierunku studiów, którego program został zgłoszony do zamieszczenia na stronie BIP;
- ujednoczeniu tabel związanych z kierunkowymi efektami uczenia się i sumarycznymi wskaźnikami,
- sprawdzeniu kompletności kart przedmiotów i ich zgodności z harmonogramem studiów pod względem nazwy przedmiotu, ilości godzin zajęć oraz punktów ECTS . Należy zaznaczyć że zweryfikowano około 100 kart dla każdego programu studiów poddanego weryfikacji przed zamieszczeniem na stronie BIP;
- ujednoczeniu plików zgodnie z przyjętym wzorem;
- przygotowaniu zestawienia do zamieszczenia na stronie BIP.

4. ROZWIJANIE KOMPETENCJI PRACOWNIKÓW DYDAKTYCZYCH I ADMINISTRACYJNYCH WSPIERAJĄCYCH PROCES KSZTAŁCENIA.

Opracowano i koordynowano przebieg 14 szkoleń: 10 szkoleń dla kadry dydaktycznej oraz 4 szkolenia dla kadry wspierającej proces dydaktyczny.

Szkolenia w zakresie rozwijania kompetencji kadry dydaktycznej obejmowały:

5 szkoleń z zakresu oceny jakości procesu dydaktycznego oraz 5 szkoleń z zakresu projektowania i weryfikacji osiągania zakładanych efektów uczenia się.

4.1. W szkoleniach z zakresu oceny jakości procesu dydaktycznego ze szczególnym uwzględnieniem przydzielania zajęć zgodnie z kompetencjami nauczyciela akademickiego i wykorzystania wyników ewaluacji do doskonalenia procesu dydaktycznego, uczestniczyli Dziekani wydziałów oraz zastępcy, a także osoby przez nich wskazane. Tematyka szkoleń :

- Formułowanie kierunkowych efektów uczenia się - możliwość zmiany efektów kierunkowych w świetle aktów prawnych i nowych uwarunkowań prowadzenia kierunku.
- Znaczenie poprawnie zbudowanej karty przedmiotu dla zapewniania prawidłowego procesu kształcenia.
- Znaczenie ewaluacji i autoewaluacji dla podnoszenia jakości kształcenia.
- Planowanie, tworzenie i modyfikowanie programów studiów - profil ogólnoakademicki; profil praktyczny.
- Budowanie relacji i przepływu informacji jako narzędzie podnoszenia jakości kształcenia z uwzględnieniem kształcenia na odległość,

Szkolenia zrealizowano w okresie od kwietnia 2023 r. do lipca 2023 r.

4.2. Kolejna grupa 5 szkoleń z zakresu projektowania i weryfikacji osiągania zakładanych efektów uczenia się, ze szczególnym uwzględnieniem monitorowania przyporządkowania efektów przedmiotowych do kierunkowych, oceny zgodności treści i metod dydaktycznych z założonymi efektami uczenia się i dopasowania metod weryfikacji do ocenianych efektów uczenia się, skierowana była do koordynatorów kierunków prowadzonych w UO.

- Planowanie i formułowanie kierunkowych i przedmiotowych efektów uczenia się oraz relacje między efektami kierunkowymi a przedmiotowymi
- Karta przedmiotu. Obliczanie nakładu pracy studentów w ramach przedmiotów w kontekście metod aktywizujących
- Kluczowe punkty i budowanie ankiety ewaluacyjnej,
- Zasady skutecznej weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów uczenia się,
- Narzędzia weryfikacji osiąganych efektów uczenia się,

Szkolenia zrealizowano w okresie od kwietnia 2023 r. do lipca 2023 r.

4.3. Szkolenia dla pracowników administracyjnych Uczelni wspierających proces kształcenia. Dla pracowników administracyjnych Uczelni wspierających proces kształcenia przeprowadzono 4 szkolenia z zakresu obsługi toku studiów. W szkoleniach z tego obszaru uczestniczyli kierownicy Dziekanatów oraz wskazani przez nich pracownicy. Tematyka szkoleń:

- Identyfikacja problemów wpływających na bieżącą obsługę procesu kształcenia
- Wpływ planowania organizacji pracy dziekanatu na jakość dydaktyki.
- Komunikacja interpersonalna
- Wykorzystanie systemów informatycznych w pracy dziekanatu

W każdym szkoleniu z tego obszaru uczestniczyło 25-30 osób. Szkolenia były przeprowadzone w marcu 2023 r.

Ogólnie opracowano i koordynowano przebieg 14 szkoleń dla kadry dydaktycznej oraz kadry wspierającej proces dydaktyczny. Szkolenia cieszyły się dużym zainteresowaniem, zwłaszcza ze strony kierowników dziekanatów i koordynatorów kierunków prowadzonych w UO.

4.4. Rekomendacje po realizacji szkoleń w okresie od 13 marca do 11 lipca 2023 r.

Po realizacji cyklu szkoleń i przeanalizowaniu wszystkich działań i danych zebranych z istniejących na Uniwersytecie Opolskim dokumentów, z przeprowadzonych rozmów i obserwacji uczestniczących w szkoleniach rekomenduje się działania, których zastosowanie w krótkiej i dłuższej perspektywie czasowej może przyczynić się do poprawy działań projakościowych na Uczelni:

Rekomendacje operacyjne, tj. możliwe do zastosowania w krótkim okresie czasu:

- aktywna współpraca i wspólne cykliczne spotkania kierowników dziekanatów w celu omawiania bieżących spraw, które występują we wszystkich jednostkach tego typu na UO – spotkania powinny być moderowane przez osobę, która posiada doświadczenie w prowadzeniu warsztatów, by spotkania były aktywizujące i dawały szansę nie tylko wyłonienia i nazwania problemów, ale także prowadziły do wskazania ich rozwiązań. Warto by wnioski z takich spotkań były przekazywane dziekanom i/lub władzom UO by sygnalizować problemy w obsłudze toku studiów i proponować sposoby ich rozwiązania. Być może rolę moderatora (organizatora) takich spotkań powinno pełnić Biuro Dydaktyki i Spraw Studenckich UO,
- Biuro Dydaktyki i Spraw Studenckich UO powinno pełnić rzeczywistą rolę doradcy i wsparcia z jednej strony technicznego, ale przede wszystkim merytorycznego dla pionu dydaktycznego na UO; z obserwacji i rozmów wynika że BDiSS zajmuje się głównie sprawami studentów (rekrutacja, stypendia, zapomogi, obsługa techniczna praktyk, oraz statystyka i rozliczenie dydaktyki), brakuje natomiast bezpośredniej współpracy i wsparcia merytorycznego dla pracowników dziekanatów z zakresu dydaktyki w obsłudze toku studiów .
- w zakresie obiegu informacji wskazane targetowanie informacji. Wysyłanie wiadomości precyzyjnie dopasowanej do potrzeb osób bezpośrednio zainteresowanych.
- zintensyfikowanie wsparcia merytorycznego w zakresie dydaktyki dla dziekanów i koordynatorów - częstsze spotkania z np. w ramach Rektorskiej Komisji ds. kształtowania polityki dydaktycznej w Uniwersytecie Opolskim.
- warto przeprowadzić przegląd procedur ogólnouczelnianych w celu ich uproszczenia, by wymagania jakie wnoszą nie były zbyt wygórowane i ponad to czego oczekuje Ministerstwo Edukacji i Nauki oraz Polska Komisja Akredytacyjna.

Rekomendacje perspektywiczne, tj. długoterminowe:

- rekomenduje się większe i stałe zaangażowanie w procesy projakościowe osób decyzyjnych (dziekani wydziałów i Władze UO), nie tylko w momencie ewaluacji końcowej (raporty, sprawozdania), ale także na pozostałych etapach procesu dydaktycznego, w trakcie planowania działań projakościowych i ich realizacji,
- warto zastanowić się nad rozdzieleniem funkcji Rektora ds. kształcenia i studentów na dwie osobne ścieżki (ds. kształcenia i ds. studentów), co pozwoliłoby na koncentrację

właściwego Rektora tylko na procesie dydaktycznym i jego jakości, co obok realizacji badań naukowych stanowi najważniejszy cel istnienia uniwersytetu,

- sugeruje się weryfikację składów komisji ds. jakości kształcenia na poziomie Uczelni i wydziałów, tak by wyłonić z nich osoby naprawdę chętne do współpracy w zakresie doskonalenia i oceny jakości kształcenia, a zrezygnować z osób które z różnych powodów, np. przeciążenia innymi obowiązkami nie angażują się wystarczająco w prace na rzecz jakości kształcenia,
- wartym rozważenia jest pomysł powołania na wydziale (może kierunku) osoby – pracownika dydaktycznego, który jako dodatkowe zadanie realizowałby funkcję koordynatora (moderatora) działań projakościowych (przypominał o terminach, prowadził audyty wewnętrzne, doradzał itd.) – powinna to być osoba, która zna się na zagadnieniach jakości kształcenia lub była by chętna je zgłębić, a jednocześnie nie obciążona innymi obowiązkami; osoba taka powinna mieć wpisane właściwe działania do stanowiskowej karty pracy i otrzymywać punkty za tą działalność przy okresowej ocenie pracownika; z obserwacji i rozmów wynika, że jakością na wydziałach zajmują się osoby bardzo obciążone wieloma innymi obowiązkami,
- rekomenduje się wprowadzenie tzw. tutoringów akademickiego w odniesieniu do młodych pracowników dydaktycznych i zleceniobiorców, którzy nie mają doświadczenia w dydaktyce szkoły wyższej, co bezpośrednio może wpłynąć negatywnie na jakość kształcenia; sugeruje się by w rolę tutorów wcielali się doświadczeni pracownicy dydaktyczni jednostki, w której zatrudniono nowego pracownika.
- można rozważyć wykorzystanie modelu SMART w formułowaniu efektów uczenia się, zwłaszcza w zakresie:
 - liczby efektów,
 - możliwości sprawdzenia stopnia osiągnięcia każdego efektu u każdej osoby uczącej się,
 - unikatowych efektów przedmiotowych,
- rekomenduje się wykorzystanie założeń modelu projektowania wstecznego w planowaniu procesu dydaktycznego.
- warto prowadzić regularne warsztaty dla koordynatorów oraz nauczycieli akademickich z zakresu organizacji procesu dydaktycznego (ze szczególnym uwzględnieniem planowania pracy, w tym karty przedmiotu) oraz nowoczesnych metod kształcenia (w tym kształcenia na odległość)

5. POZYSKANIE ŚRODKÓW NA REALIZACJĘ DZIAŁAŃ W OBSZARZE JAKOŚCI KSZTAŁCENIA WE WSPÓLPRACY Z BNiOP

We współpracy z BNiOP pozyskano środki na realizację projektu pn.: „Jakość przede wszystkim – budowanie systemu zarządzania i kreowania kultury jakości kształcenia na Uniwersytecie Opolskim realizowanego w ramach projektu pozakonkursowego pt. „Doskonałość dydaktyczna uczelni” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

W ramach projektu zrealizowane zostały następujące zadania:

Zadanie 1. Utworzono jednostkę administracyjną ds. zarządzania oraz osiągnięcia doskonałości dydaktycznej Uczelni. Dotychczas taka jednostka funkcjonowała w Biurze Dydaktyki i Spraw Studenckich, jako obszar jakości kształcenia. Obecnie, została w wyniku realizacji projektu wprowadzona z BDiSS i stanowi samodzielną jednostkę pod nazwą Biuro Jakości Kształcenia. Biuro Jakości Kształcenia jest odpowiedzialne za sprawne funkcjonowanie Uczelnianego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia.

Zadanie 2. Laboratorium kompetencji – dokonano wstępnej diagnozy poziomu kompetencji pracowników UO oraz wskazano narzędzia podnoszenia kompetencji pracowników. Przeprowadzenie badań pozwoliło określić oczekiwania i potrzeby pracowników i współpracowników Uniwersytetu Opolskiego w zakresie wsparcia ze strony uczelni w procesie nabywania konkretnych kompetencji dydaktycznych. Jednocześnie zebrano sporo materiału jakościowego, w ramach którego ukazano mocne i słabe strony uczelni. Pracownicy i współpracownicy mieli okazję do wymiany poglądów i opinii oraz wskazania konkretnych rozwiązań, które będą stanowić punkt odniesienia w projektowanych przez uczelnię działaniach w obszarze rozwoju kompetencji. Co istotne, zebrany materiał pozwolił Uniwersytetowi Opolskiego przygotować aplikację do kolejnych konkursów NCBiR dot. rozwoju kompetencji, dzięki czemu możliwa jest kontynuacja działań kompetencyjnych w wymiarze praktycznym tj. doprowadzenie do sytuacji, w której zebrane wyniki badań nabiorą mocy wdrożeniowej i staną się konkretnymi rozwiązaniami.

Zadanie 3. System ewaluacji jakości kształcenia – przeprowadzone badania, kwerenda literatury oraz dobrych praktyk stosowanych w Polsce i na zagranicznych uczelniach w zakresie ewaluacji jakości kształcenia oraz wielostronna analiza systemu jakości kształcenia w Uniwersytecie Opolskim pozwoliły zidentyfikować mechanizmy, które umożliwiają wykorzystanie informacji o ewaluacji jakości kształcenia w procesach decyzyjnych związanych z dydaktyką. Ilościowe i jakościowe informacje są pozyskiwane m.in. z badań ankietowych,

oceny prac dyplomowych, a także opinii absolwentów o przydatności uzyskanych efektów uczenia się w pracy zawodowej. Sformułowano koncepcję i wskazówki dla opracowania:

- systemu ewaluacji jakości kształcenia na poziomie ogólnouczelnianym;
- systemu ewaluacji jakości kształcenia na poziomie wydziałów i jednostek ogólnouczelnianych prowadzących działalność dydaktyczną.

Opracowano założenia Systemu Ewaluacji Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Opolskim, wraz z analizą SWOT.

Zadanie 4. Opracowanie Katalogu Dobrych Praktyk w UO – w ramach zadania opracowany został Katalog Dobrych Praktyk Doskonalenia Jakości Kształcenia w UO. Katalog stanowi zbiór opracowań opisujących dobre praktyki stosowane w doskonaleniu jakości kształcenia w Uniwersytecie Opolskim. W pierwszej części zostały przedstawione dobre praktyki realizowane z poziomu uczelnianego, Zostały one wypracowane w trakcie funkcjonowania Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia. Praktyki te zostały przyjęte i stosowane są od 10 lat przez wszystkie wydziały oraz ogólnouczelniane jednostki prowadzące działalność dydaktyczną i na trwałe wpisały się w proces doskonalenia jakości kształcenia w Uniwersytecie Opolskim. Druga część Katalogu zawiera charakterystyki wybranych dobrych praktyk, które realizowane są na poziomie wydziałów i związane są ze specyfiką i charakterem prowadzonych przez nie kierunków studiów. Ta część publikacji została przygotowana w oparciu o charakterystyki dobrych praktyk udostępnione przez wydziały: Ekonomiczny, Filologiczny, Lekarski, Nauk Społecznych; Nauk o Zdrowiu, Matematyki, Fizyki i Informatyki. Wskazuje to na ważne, systematyczne i trwałe działania podejmowane zarówno na poziomie Uczelni, jak i na poziomie wydziałów w procesie doskonalenia jakości kształcenia w Uniwersytecie Opolskim.

Katalog otrzymał pozytywną recenzję i został wydany w nakładzie 100 egzemplarzy we wrześniu 2023. Katalog dobrych praktyk będzie także udostępniany jednostkom zewnętrznym, innym uczelniom, które będą zainteresowane rozwiązaniami pozwalającymi na osiągnięcie doskonałości dydaktycznej. Katalog zamieszczony został także w wersji elektronicznej na stronie jakości kształcenia

<https://jakosksztalcenia.uni.opole.pl/wp-content/uploads/Katalog-dobrych-praktyk-jk-w-UO.pdf>

Zadanie 5. Opracowanie Zeszytu Drogowskaz- zadanie realizowane w obszarze wsparcia studentów ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi. Opracowano instrukcję dla studentów zagranicznych, informującą o procedurach obowiązujących na UO w obszarze

administracji. Instrukcja jest ważnym narzędziem wspomagającym adaptację studentów-cudzoziemców do warunków studiowania w Uniwersytecie Opolskim.

Instrukcja została wydana w języku angielskim oraz języku ukraińskim i zamieszczona na stronie: <https://drogowskaz.uni.opole.pl/en/candidate-exchange-student/>

Ponadto przygotowano dla studentów z zagranicy nową Instrukcję składania wniosków o przyznanie miejsca w DS UO, która została zamieszczona na stronie internetowej Domów Studenta UO oraz pod adresem <http://drogowskaz.uni.opole.pl/> w momencie rozpoczęcia rekrutacji na rok akademicki 2023/2024. Utworzono także odrębną formatkę dla studentów z zagranicy na stronie www. Uczelni (DS. UO oraz <http://drogowskaz.uni.opole.pl/>), która ułatwi studentom zagranicznym składanie wniosków o przyznanie miejsca w Domach Studenta. Zamieszczone treści ujęte w opracowaniu w języku polskim, ukraińskim oraz angielskim.

Zadanie 6. Transformacja dziekanatu. Podstawowym celem realizacji zadania było doskonalenie bazy i infrastruktury dydaktycznej Uczelni. Przygotowano w systemie USOS i wdrożono moduł Podania – Praktyki. Studenci, odbywający praktyki zawodowe składają przez system USOSweb komplet dokumentów niezbędny do stworzenia umowy z placówką, w której odbędą praktyki. Przygotowano „Instrukcję składania podań dotyczących praktyk zawodowych/wakacyjnych przez USOSweb dla studentów Uniwersytetu Opolskiego” w języku polskim i angielskim. Przeszkolono pracowników Biura Dydaktyki i Spraw Studenckich, którzy zajmują się tym obszarem. Realizacja zadania usprawniła obsługę administracyjną studentów, którzy bardzo pozytywnie ocenili możliwość składania podań w systemie USOSweb z każdego dostępnego miejsca z dostępem do internetu.

Zadanie 7. Podniesienie kompetencji kadry zarządzającej procesem dydaktycznym – zorganizowano 14 szkoleń „Zarządzanie dydaktyką akademicką” (w tym 5 szkoleń dla dziekanów i zastępców dziekanów; 5 szkoleń dla koordynatorów kierunków; 4 szkolenia dla kierowników dziekanatów). Szczegółowy opis zawarty w punkcie 4 niniejszego sprawozdania.

Zadanie 8. Symulacja pracowni metodyczno-terapeutycznej – pracownia metodyczno-terapeutyczna została wyposażona i przekazana do użytku w październiku 2023 r. Mieści się w budynku Collegium Pedagogicum UO. Służy do realizacji praktycznych zajęć programowych na kierunkach przygotowujących do pracy z dziećmi, min. Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, Pedagogika specjalna oraz w ramach modułu nauczycielskiego na pozostałych kierunkach. Dodatkowo studenci będą mogli w pracowni organizować i prowadzić zajęcia metodyczne i terapeutyczne dla dzieci z opolskich przedszkoli i szkół.

W roku akademickim 2022/2023 podjęto prace nad przygotowaniem kolejnego wniosku o dofinansowanie projektów realizowanych przez uczelnie i podmioty systemu szkolnictwa wyższego prowadzące szkoły doktorskie w ramach Programu Fundusze dla Rozwoju Społecznego, Priorytet 1 Umiejętności, Działanie 01.05 Umiejętności w szkolnictwie wyższym.” Wspieramy podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry dydaktycznej i doktorantów”

Celem naboru konkurencyjnego była realizacja działań przyczyniających się do podnoszenia kwalifikacji lub kompetencji kadry prowadzącej dydaktykę na uczelni, a także kompetencji lub kwalifikacji doktorantów. Wniosek został złożony w lipcu 2023 r. i niestety nie uzyskał akceptacji Komisji oceniającej.

6. POLITYKA INFORMACYJNA DOTYCZĄCA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA

Polityka informacyjna dotycząca jakości kształcenia realizowana była na bieżąco. W roku akademickim 2022/2023 na spotkaniu Uczelnianych Komisji ds. jakości kształcenia podjęto decyzję o organizowaniu spotkań z członkami komisji przynajmniej dwa razy w roku akademickim. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom komisji oraz obserwując coraz większe zainteresowanie wśród pracowników uczelni SDJK w minionym roku akademickim zorganizowano dwa spotkania : 05 października 2022 r oraz 08 lutego 2023 r. Kolejne spotkania planowane były na październik 2023 r. – spotkanie odbyło się i na luty 2024 r.

Ponadto utworzono na MS TEAMS kanał (zespół) do kontaktu i przekazywania informacji członkom uczelnianych i wydziałowych komisji jakości kształcenia, a także organizowania zebrań i spotkań w formie zdalnej. Platforma stanowi istotne narzędzie wymiany poglądów i przekazywania propozycji doskonalących funkcjonowanie systemu i podnoszenie jakości kształcenia.

Polityka informacyjna realizowana jest między innymi poprzez stronę internetową BJK. Strona internetowa na bieżąco jest aktualizowana. Podawane są aktualności dotyczące bieżących działań BJK w doskonaleniu jakości kształcenia oraz zaproszenia do udziału w bezpłatnych webinarach, seminariach i panelach dyskusyjnych na tematy dotyczące jakości kształcenia.

7. ORGANIZACJA SEMINARIÓW, SZKOLEŃ I KURSÓW.

Oprócz szkoleń opisanych w punkcie 4 niniejszego sprawozdania, w roku akademickim 2022/2023 zorganizowano seminarium, którego tematem były Mikropoświadczenia. Mikropoświadczenia stanowią opis efektów uczenia się, które osoba ucząca się uzyskała przy

niewielkim nakładzie uczenia się. Efekty te ocenia się na podstawie przejrzystych i jasno określonych kryteriów. Z mikropoświadczeniami ściśle związane jest pojęcie Odznaka +. Jest to aplikacja którą przygotowali eksperci IBE oraz ZSK. Umożliwia wydawanie, gromadzenie, przechowywanie i udostępnianie odznak cyfrowych w standardzie Open Badges oraz równoważnych im certyfikatów PDF. Dzięki niej użytkownicy mają możliwość cyfrowego poświadczenia różnego rodzaju umiejętności i osiągnięć. Jest dostępna poprzez przeglądarkę internetową dla wszystkich użytkowników, a także w formie aplikacji mobilnej kierowanej do użytkowników indywidualnych. Seminarium prowadziła dr hab. inż. Justyna Bugaj, prof. UJ. Seminarium odbyło się 29.06.2023r. w godz. 12.00-15.00 w Sali Plafonowej UO. Seminarium składało się z dwóch części. W pierwszej przedstawiono podstawowe informacje na temat mikropoświadczeń oraz powody ich wprowadzenia do oferty dydaktycznej uczelni. Druga część przeznaczona była na dyskusję. W seminarium udział wzięli Prorektor ds. kształcenia i studentów; Prorektor ds. rozwoju i finansów oraz Dyrektorzy i pracownicy Biura Jakości Kształcenia; Biura Dydaktyki i Spraw Studenckich; Biura Nauki i Obsługi Projektów, w tym Zespołu ds. mobilności międzynarodowej oraz Uniwersyteckiego Centrum Transferu Wiedzy i Technologii.

8. INTERNACJONALIZACJA KSZTAŁCENIA

W roku akademickim 2022/2023 powołano liderów reprezentujących Uniwersytet Opolski i rozpoczęto realizację zadań związanych z kształceniem w ramach Sojuszu FORTHEM. Opublikowany został artykuł na temat Jakości kształcenia w Polsce po 1990 roku. Artykuł został opublikowany w Podręczniku jakości w studiach, nauczaniu i badaniach. Rozdział F8- Wybrane systemy zapewniania jakości poza Niemcami, Austrią i Szwajcarią, Wydawnictwo F. Steinera, Stuttgart Niemcy.

Bucka M, Malchar - Michalska D: Quality of academic teaching in the system of tertiary education in Poland after 1990, [w] Handbuch Qualität in Studium, Lehre und Forschung, Wydawnictwo Franza Steinera, Stuttgarts 2023, F8.14 - Ausgewählte Qualitätssicherungssysteme außerhalb Deutschlands, Österreichs und der Schweiz.

9. AUDYT KOMPETENCJI DYDAKTYCZNYCH NAUCZYCIELI AKADEMICKICH

Zgodnie z rekomendacjami Raportu z audytu kompetencji nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne z dnia 31 marca 2021 po 2 latach od przeprowadzenia audytu przeprowadzono drugą część audytu kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne. Powołany przez Rektora ds. kształcenia i studentów UO, zespół audytujący prowadził działania w dniach 21.04.2023-30.06.2023,

których celem było stwierdzenie zgodności dorobku naukowego nauczyciela akademickiego z treściami i efektami przypisanymi do prowadzonych przez niego zajęć oraz jego doświadczenia i kompetencji pozwalających na prawidłową realizację zajęć dydaktycznych. Zadaniem zespołu było również porównanie wyników bieżącego audytu z wynikami sprawozdanymi przez dziekanów w roku 2021 i wydanie rekomendacji dotyczących dalszych działań w tym zakresie. Rekomendacje i wnioski z przeprowadzonego audytu zostały przedstawione w sporządzonym przez zespół audytujący raporcie przesłanym do Pani Prorektor ds. kształcenia i studentów oraz do Biura Jakości Kształcenia.

III. Sprawozdania z doskonalenia i oceny jakości kształcenia

1.SPRAWOZDANIE Z DOSKONALENIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W

UNIWERSYTECIE OPOLSKIM W ROKU AKADEMICKIM 2022/2023 (załącznik 1)

Sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie dwunastu sprawozdań Wydziałowych Komisji ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia, zaopiniowanych przez Kolegium Dziekańskie każdego wydziału, a także dwóch sprawozdań jednostek ogólnouczelnianych prowadzących działalność dydaktyczną. W większości sprawozdań wydziałowych wskazano działania doskonalące jakość kształcenia w zakresie:

- Doskonalenia programów studiów,
- Doskonalenia procesu kształcenia,
- Internacjonalizacji procesu kształcenia,
- Rozwoju infrastruktury dydaktycznej,
- Rozwoju współpracy z otoczeniem.

W sprawozdaniu dodatkowo uwzględniono wsparcie członków Kolegium Dziekańskiego w zarządzaniu jakością na Wydziale. Szczegółowe działania doskonalące proces kształcenia w obszarach wskazanych powyżej przedstawione zostały w załączniku 1 do niniejszego sprawozdania. Po analizie informacji zawartych w wydziałowych sprawozdaniach można stwierdzić, że wszystkie wydziały wskazały działania doskonalące proces kształcenia, które były podejmowane w roku akademickim 2022/2023. W swoich sprawozdaniach informowały także o trudnościach związanych sprawnym zarządzaniem procesem kształcenia jak również opisywały dobre praktyki doskonalenia jakości kształcenia stosowane na wydziale.

2. SPRAWOZDANIE Z OCENY JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W UNIWERSYTECIE OPOLSKIM W ROKU AKADEMICKIM 2022/2023 (załącznik 2)

Sprawozdanie z realizacji systemu oceny jakości kształcenia w UO powstało na podstawie wydziałowych sprawozdań oraz sprawozdań jednostek ogólnouczelnianych prowadzących działalność dydaktyczną. Wydziałowe Komisje ds. Oceny Jakości Kształcenia przeprowadziły ocenę działań doskonalących jakość kształcenia, wskazanych w sprawozdaniach sporządzonych przez wydziałowe komisje ds. doskonalenia jakości kształcenia oraz sformułowały rekomendacje w zakresie dalszego doskonalenia jakości kształcenia w jednostkach. Sprawozdania, a właściwie raporty z przeprowadzonej oceny w formie papierowej, podpisane i zatwierdzone przez Kolegium Dziekańskie przekazywane są corocznie do Rektoratu UO oraz w formie elektronicznej do Przewodniczącej Uczelnianej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia. Przewodnicząca Uczelnianej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia na tej podstawie sporządza ogólnouczelniane sprawozdanie z oceny jakości kształcenia. (Załącznik 2).

Wszystkie wydziałowe Komisje ds. oceny jakości kształcenia przeprowadziły ocenę podejmowanych w swoich wydziałach działań doskonalących proces kształcenia. Sformułowały rekomendacje oraz przedstawiły propozycje kolejnych działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia. Rekomendacje sformułowane przez poszczególne Komisje wydziałowe ds. oceny jakości kształcenia szczegółowo przedstawiono w załączniku 2 do niniejszego sprawozdania. Całość ogólnouczelnianego sprawozdania Uczelnianej Komisji ds. Oceny jakości Kształcenia kończą wnioski z analizy sprawozdań wydziałowych. Podsumowując stwierdzono, że uczelniany system doskonalenia jakości kształcenia funkcjonuje poprawnie, mimo istnienia jeszcze wielu obszarów, które wymagają kontynuacji działań oraz dodatkowych inicjatyw. Dzięki rekomendacjom oraz przykładom dobrych praktyk, wskazanych przez wydziałowe komisje ds. oceny jakości kształcenia można będzie odważnie podejmować kolejne działania doskonalące proces kształcenia oraz propagujące kulturę jakości kształcenia UO.

Podsumowując: Funkcjonowanie Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia w roku akademickim 2022/2023 należy ocenić pozytywnie. System Doskonalenia Jakości Kształcenia funkcjonuje bez zakłóceń pomimo istnienia jeszcze wielu obszarów, które wymagają kontynuacji działań oraz dodatkowych inicjatyw, a także pomimo niechęci czy też nie rozumienia istoty jakości kształcenia przez niektórych członków naszej społeczności akademickiej. Niemniej jednak zauważa się coraz większe zainteresowanie jakością kształcenia wśród dziekanów, koordynatorów kierunków oraz innych zarządzających jednostkami

dydaktycznymi. Dzięki ich rekomendacjom oraz coraz lepszej współpracy z BJK, a tym samym Uczelnianą Komisją ds. Jakości Kształcenia można budować kulturę jakości kształcenia i podejmować działania wzmacniające funkcjonowanie Systemu Doskonalenia Jakością Kształcenia w Uniwersytecie Opolskim.

W imieniu Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia

Dr Maria Bucka